

Bijlage

Overzicht onderwerpen te betrekken bij heroverweging wonen

Ter attentie van de voorzitter van de werkgroep heroverweging wonen

Hieronder volgt een overzicht van onderwerpen waarover de Minister voor WWI heeft toegezegd deze onder de aandacht te brengen van de voorzitter van de werkgroep heroverweging wonen tijdens de begrotingsbehandeling van WWI op 27 en 27 oktober 2009. Onderstaande passages komen uit de Handelingen van de Tweede Kamer en de schriftelijke antwoorden op vragen van de Tweede Kamer.

Toezegging om suggesties van de Kamer aan te bieden aan de voorzitter van de werkgroep

Minister **Van der Laan**:

Pijnlijke maatregelen kunnen niet worden uitgesloten en wonen is een van de onderwerpen in de heroverwegingsoperatie van het kabinet. Het is winst dat het taboe om te praten over de woningmarkt er vanaf gaat. Gisteren zag ik -- als ik het goed heb gezien -- een zeker enthousiasme bij de Kamer om te praten over de heroverweging. Dat neem ik dan als graadmeter. Het wordt echter wel heel erg complex. Tegen de heer Van der Ham zeg ik dat het beeld niet klopt, dat wij alleen maar hoeven te kiezen uit stapels rapporten, want dat zijn allemaal rapporten die geschreven zijn met een andere vraagstelling dan de concrete vragen waarvoor wij nu staan. Ook ik was onder de indruk van het beeld van de fractievoorzitter van D66 bij de algemene beschouwingen, maar nu wij in de uitvoering zitten komt het aan op andere en veel preciezere vragen. Ik kom daarop zo terug, want een aantal Kamerleden heeft suggesties gedaan die zij graag betrokken willen zien in de heroverweging. Ik wil die ook graag meenemen naar de betreffende werkgroep.

Woontoeslagen

Minister **Van der Laan**:

Op de vraag van de heer Jansen wil ik antwoorden dat bij de heroverweging ook de vormgeving van de woontoeslagen aan de orde komt. Ik wil hem echter ook geruststellen. Ik hoorde hem het woord "privatisering" gebruiken. Ik zal mij dit keer niet laten uitlokken, maar alleen zeggen dat het natuurlijk geen privatisering wordt. Hooguit zal bij de heroverweging aan de woontoeslagen iets kunnen veranderen in de sfeer van de uitvoering naar anderen. Het inkomensbeleid, waar dit een onderdeel van is, zal echter altijd worden gemaakt door het Rijk. Ik kan mij geen andere situatie voorstellen.

Huur op maat

Minister **Van der Laan**:

Ik wil graag nadenken over de manier waarop wij de huursector effectiever en efficiënter kunnen maken. In dat kader wil ik, zoals ik dat zojuist aankondigde, graag iets zeggen over het project Huur op maat. Ik vind dat wel interessant en ik hoop dat ik er op een dag in slaag om ook de zorgen van de heer Jansen op dat punt weg te nemen. Overigens hebben ook andere Kamerleden die zorgen, onder anderen de heer Depla en de heer Van Bochove. Ik vind het bezwaarlijk dat de solidariteit van de samenleving onder druk komt te staan als hulp ten goede komt aan mensen die deze niet nodig hebben. Als Huur op maat zou leiden tot een betere verdeling van de voorraad in de zin van de wachtlijsten, tot het effect dat corporaties meer opbrengsten daadwerkelijk kunnen aanwenden voor lage inkomens of voor de verbetering van wijken enz., was ik in beginsel voor uitbreiding van dat experiment. Eind dit jaar komt de tussenevaluatie van dat experiment. Op basis daarvan zou ik graag begin volgend jaar met de Kamer nagaan of het zinvol is om dat experiment te verbreden. In ieder geval zullen de lessen die daaruit te leren vallen, bij de heroverwegingen worden betrokken.

Wet BEW

Vraag van het lid **Van Bochove** (CDA): De Wet bevordering eigenwoningbezit wordt niet meer uitgevoerd. Juist in deze tijd helpt het starter op de woningmarkt en zorgt voor verloop van corporatiewoningen. Waarom ziet de minister dit anders?

Schriftelijke reactie minister:

In reactie op deze vraag wil ik voorop stellen dat de zoektocht naar middelen zich over mijn gehele begroting heeft uitgestrekt. Daarbij heb ik ook andere onderdelen zoals de huurtoeslag en de

gelden voor ISV/BLS in overweging genomen. In beantwoording op kamervragen bij de begroting heb ik aangegeven dat in het kader van de bezuinigingen er voor is gekozen op de Wet bevordering eigen woningbezit te bezuinigen, mede gezien het toenemende aantal aanvragen en daarmee het risico van toekomstige overschrijdingen. Tevens heb ik aangegeven dat er naast de BEW alternatieven beschikbaar zijn zoals startersleningen en tussenvormen die worden aangeboden door corporaties. Het belang van de regeling zie ik wel degelijk en ik heb er daarom ook voor gekozen het nog beschikbare budget voor nieuwe aanvragen tot eind 2012 naar voren te halen. In het huidige tempo verwacht ik dat er tot medio 2010 nog voldoende budget zal zijn voor nieuwe aanvragen. Wel zal ik bij de voorzitter van de desbetreffende heroverwegingscommissie het verzoek overbrengen om de BEW mee te nemen in de Brede Heroverweging. Overigens merk ik op dat de groep starters zo ongeveer de groep is die voordeel heeft van de crisis en de ontwikkeling van de huizenprijzen die daarmee gepaard gaat.

Vraag van het lid **Van Gent** (GL): Wil de minister het stopzetten van de bevordering eigen woningbezit meenemen bij de heroverweging?

Schriftelijke reactie minister:

Zie ook het antwoord op de vraag van mevrouw van der Burg op pagina 78 en het antwoord op de vraag van de heer Depla op pagina 55.

Deze toezegging kan ik u doen. Wel wil ik hierbij opmerken dat door het nog steeds toenemend aantal aanvragen ik niet kan overzien wanneer het budget is uitgeput. Op dat moment wordt de regeling voor nieuwe aanvragen stopgezet. Ik blijf derhalve bij mijn voornemen de regeling medio 2010 te beëindigen. En wat betreft de Brede Heroverweging zal ik uw verzoek overbrengen aan de voorzitter van de desbetreffende commissie.

Vraag van het lid **Van Bochove** (CDA): De Wet bevordering eigenwoningbezit wordt niet meer uitgevoerd. Juist in deze tijd helpt het starter op de woningmarkt en zorgt voor verloop van corporatiewoningen. Waarom ziet de minister dit anders?

Schriftelijke reactie minister:

In reactie op deze vraag wil ik voorop stellen dat de zoektocht naar middelen zich over mijn gehele begroting heeft uitgestrekt. Daarbij heb ik ook andere onderdelen zoals de huurtoeslag en de gelden voor ISV/BLS in overweging genomen. In beantwoording op Kamervragen bij de begroting heb ik aangegeven dat in het kader van de bezuinigingen er voor is gekozen op de Wet bevordering eigen woningbezit te bezuinigen, mede gezien het toenemende aantal aanvragen en daarmee het risico van toekomstige overschrijdingen. Tevens heb ik aangegeven dat er naast de BEW alternatieven beschikbaar zijn zoals startersleningen en tussenvormen die worden aangeboden door corporaties. Het belang van de regeling zie ik wel degelijk en ik heb er daarom ook voor gekozen het nog beschikbare budget voor nieuwe aanvragen tot eind 2012 naar voren te halen. In het huidige tempo verwacht ik dat er tot medio 2010 nog voldoende budget zal zijn voor nieuwe aanvragen. Wel zal ik bij de voorzitter van de desbetreffende heroverwegingscommissie het verzoek overbrengen om de BEW mee te nemen in de Brede Heroverweging. Overigens merk ik op dat de groep starters zo ongeveer de groep is die voordeel heeft van de crisis en de ontwikkeling van de huizenprijzen die daarmee gepaard gaat.

Vraag van het lid **Depla** (PvdA): Wilt u bij heroverweging meenemen of de BEW kan blijven?

Schriftelijke reactie minister:

Zie ook het antwoord op de vraag van mevrouw van Gent op pagina 40 en het antwoord op de vraag van mevrouw van der Burg op pagina 78. Deze toezegging kan ik u doen. Wel wil ik hierbij opmerken dat door het nog steeds toenemend aantal aanvragen ik niet kan overzien wanneer het budget is uitgeput. Op dat moment wordt de regeling voor nieuwe aanvragen stopgezet. Ik blijf derhalve bij mijn voornemen de regeling medio 2010 te beëindigen. En wat betreft de Brede Heroverweging zal ik uw verzoek overbrengen aan de voorzitter van de desbetreffende commissie.

Vraag van het lid **Van der Burg** (VVD): Kan de minister toezeggen dat er pas een definitief /onomkeerbaar besluit over BEW wordt gegeven na Brede Heroverweging?

Schriftelijke reactie minister:

Door het nog steeds toenemend aantal aanvragen kan ik niet overzien wanneer het budget is uitgeput. Op het moment dat dat het geval is wordt de regeling voor nieuwe aanvragen stopgezet. Ik blijf derhalve bij mijn voornemen de regeling medio 2010 te beëindigen. Voor wat betreft de Brede Heroverweging zal ik uw verzoek overbrengen aan de voorzitter van de desbetreffende commissie.

Minister Van der Laan:

De heren Depla en Van Bochove en mevrouw Van Gent, en ik geloof ook nog anderen, hebben gevraagd naar de BEW. Mijn antwoord zal niet voor iedereen bevredigend zijn, maar het luidt als volgt. Net als al mijn collega's, moest ook ik op mijn begroting bezuinigen. Ik heb geprobeerd om dat op een evenwichtige wijze te doen. Ik heb daarbij gezegd: in principe niets uitgesloten. Wij hebben alles bekeken om de lasten zo eerlijk mogelijk te verdelen, en wij hebben ervoor gekozen om niet te bezuinigen op de huurders en de wijkenaanpak. Wij hebben wel gekozen voor de BEW en een aantal andere dingen; de heer Depla refereerde er al aan. Dat is de echte reden voor het voorstel inzake de BEW.

Daar komt iets bij. De crisis heeft een heleboel ellendige gevolgen, maar ongeveer het minst voor de starters. Door de dalende huizenprijs en het feit dat woningen veel langer leegstaan is het voor starters naar verhouding gemakkelijker geworden om in te treden op de koopwoningenmarkt. Dat is ook een overweging geweest. Ik wil de Kamer wel zeggen dat het betrekken van dit voorstel in de herooverweging wonen wat mij betreft natuurlijk heel goed kan. Ik zal het meenemen naar de herooverwegingsgroep. Maar om de begroting op orde te hebben ga ik ondertussen wel door met wat ik in de begroting heb voorgesteld.

Toekomst corporatiestelsel: voorstellen mevrouw Van der Burg

Vraag van het lid Van der Burg (VVD): Corporatie is hybride onderneming. Niet onder de tucht van de markt en geen volledig toezicht door overheid. VVD stelt scheiding voor in activiteiten corporaties. 2 entiteiten:

1) woningen (BV) en 2) vermogen (Stichting). Rendement op vermogen kan gebruikt worden voor maatschappelijk doel en toezicht is geregeld zoals bij pensioenfondsen.

Graag reactie minister. Kan dit worden meegenomen bij herooverweging?

Schriftelijke reactie minister:

Het voorgestelde model heeft interessante aspecten. Ik heb echter een andere benadering gekozen. Deze heb ik verwoord in mijn brief van 12 juni jl. Het model dat de VVD-fractie voorstelt gaat echter voorbij aan het feit dat het wenselijk is dat corporaties een hybride takenpakket blijven houden. Daartoe wordt de verhuur van woningen als een maatschappelijke activiteit benoemd in de vorm van een dienst van algemeen economisch belang (DAEB). Dit ter onderscheiding van de commerciële activiteiten. Voor de DAEB kan staatssteun worden verkregen. Het wordt niet toegestaan, dat staatssteun ten behoeve van de DAEB-kamer worden ingezet voor commerciële activiteiten. Het blijft wel mogelijk om winsten op commerciële activiteiten in te zetten voor de DAEB's. Daarbij komt dat activiteiten die concurreren met de markt op marktconforme voorwaarden moeten worden gefinancierd. Het toezicht op woningcorporaties, dat op grond van de beleidsbrief van 12 juni jl. nog verder zal worden verbeterd, maakt een ander toezichtsstelsel (zoals dat bij de pensioenfondsen) onnodig.

Het is aan de werkgroep die belast is met de brede herooverweging voor het thema wonen om het model van scheiding van activiteiten van corporaties dat de VVD voorstaat, te betrekken bij haar advies. Ik zal de wens van mevrouw Van der Burg aan de voorzitter van de werkgroep overbrengen.

Minister Van der Laan:

Mevrouw Van der Burg deed voorstellen over de toekomst van het corporatiestelsel. Zij vroeg of ik die wilde meenemen in de nieuwe wet die ik maak op verzoek van de Kamer. Ik zeg nu iets tegen mevrouw Van der Burg wat zij volgens mij wel zag aankomen. Haar voorstellen passen niet -- laat ik heel eerlijk of duidelijk zijn: totaal niet -- bij de richting waarin wij in juni hebben gesproken over mijn voorstellen, die nu worden uitgewerkt conform wat de overgrote meerderheid van de Kamer toen wilde. Dat doe ik dus niet, maar ik zal wel haar verzoek meenemen naar de werkgroep

Heroverweging, zodat haar model daar ook kan worden meegenomen. Dan komt er informatie terug hoe dat uitwerkt, precies zoals zij wil. Maar ga dus door.

RGD

Vraag van het lid **Van Bochove** (CDA): Graag een reactie dat mogelijke besparingen bij de Rijksgebouwendienst door een andere werkwijze in de afwegingen zal worden betrokken

Schriftelijke reactie minister:

Ja, dit zal in de brede heroverweging Rijk en met name in de werkgroep Bedrijfsvoering worden meegenomen.